

XXXII. évfolyam
 Szerkesztő: Dr. MARTON ERNŐ
 A munkásságát és munkáját
 elismeri: SZÉN ERNŐ
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 TEL-AVIV, SCHLESINGER-UL. 9
 Telefon: 20-98

הספריה הלאומית
 ירושלים

LET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

מזרח תרש
 (אוי קלט)

הנהלת הוצאת ספרים ופריטים - שנת תרס"ט

הוצאת: ד"ר א. מרטון
 הנהלת: דוד שון
 המערכת: המערכת
 תל-אביב, רחוב שלזינגר 9

Az UNO szeptemberi közgyűlésének napirendjére tüzték Jeruzsálem és a menekültek ügyét

Ezen a héten végleges határmegegyezés jön létre Izrael és Transzjordánia között

Lake-Success, (STA). Tegnap hozták nyilvánosságra a szeptember 20-án megnyíló legközelebbi UNO-ülésszak napirendjét. A napirend nem foglalja ugyan magában a palesztinai béke problémáját, de a közgyűlés foglalkozni fog Jeruzsálem nemzetközi védtelenség kérdésével, a szenthelyek megóvásával és az arab menekülteknek nyújtandó segély ügyével.

A napirend többi fontosabb pontjai közül ki kell emelnünk azt a pontot, amely a nemzetközi jogba kívánja iktatni az emberi jogok megvédésére irányuló megegyezést, valamint a népfajok kiirtása elleni szerződést.

Befejezettek tekinteli küldetését Dr. Bunche

Lake-Success, (STA). Byron Price UNO-főtisztviselő sajtófogadáson kijelentette, hogy dr. Bunche szolgálata minden valószínűség szerint a jövő héten megszűnik, amikor átnyújtja a Biztonsági Tanácsnak végleges, összefogó jelentését az Izrael és az arab államok között megkötött fegyverszüneti egyezményekről. Dr. Bunche maga befejezettnek tekinteli küldetését. Kijelentette továbbá, hogy semmit sem közölhet annak lehetőségéről, vajon sikerülni fog-e a Biztonsági Tanácsnak megnyerni dr. Bunche segítségét a békeltető bizottság munkájához, hogy a lausannei megbeszélések során sikerüljön tartós békét kötni Izrael és arab államok között.

Byron Price kihangsúlyozta, hogy dr. Bunche jelentése minden távollétem nagy segítségére lesz a tárgyaló feleknek Lausanneban. Azt is közölte, hogy Paul Parter amerikai megbízott Lausanneba érkezett és már részt vesz a bizottság munkájában.

Éjjel követ washingtoni nyilatkozata

New-York. (—) Mely benyomást tett rám az a fejlődés, amelyet Izraelben tapasztaltam 11 hónapi távollétem után — mondotta Elljahu Éjjel, Izrael washingtoni nagykövete, aki tegnap visszaérkezett Washingtonba. Éjjel azt a reményét fejezte ki, hogy Lausanneban most már el fogják foglalni a zsidó állam álláspontját. Hálásak vagyunk az Egyesült Államoknak a nekünk nyújtott segítségért és teljes mértékben azonosítom magam Acheson kijelentésével, aki szerint nincs olyan probléma Palesztinában, amelyet ne lehetne békésen megoldani — fejezte be nyilatkozatát Éjjel.

Rugalmasabb politikát Izraellel szemben

London, (STA). A jelenleg Londonban ülésező közelkeleti konferenciával kapcsolatban a Times ma reggeli számában felhívja az angol kormányt, hogy alkalmazzon Izraellel szemben rugalmasabb politikát. Izrael — írja a lap — megzárkózott pozícióját és ma már a Közelkelet állandó tényezőjeként kell kezelni. E pillanatban az a legsürgősebb feladatunk hogy hassunk a zsidókra és az arabokra, hogy békésen éljenek egymással. Ha megoldják a menekültek kérdését és megszabják az ország végleges határait, semmi akadály annak, hogy a két nép kitűnő jószomszédi viszonyt tartson fenn egymással. A jelenlegi fegyverszüneti időszak kitűnő alkalom Nagybritannia számára, hogy vállaljon szerepet a felek kibékítésére. — fejezi be cikkét a Times.

Jeruzsálemi diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Transzjordánia és Izrael képviselői a napokban állapítják meg végérvényesen a Jeruzsálem és Ejn-Gedi közötti határvonalat. Ennek a határvonalnak a hossza körülbelül 200—250 km. Ennek befejeztével a határmegegyező munkálatok legnagyobb része befejezést nyer.

A határmegegyező bizottságban Izrael és Transzjordánia két-két tiszttel képviselteti magát, a bizottságban helyet foglal azonkívül három UNO-megfigyelő is. A bizottság munkájában több polgári szakértő is részt vesz, így többek között

Etman Tabub, Bet-Lechem városi főmérnök is.

A határmegegyező tárgyalások az elmúlt hét kedddjén kezdődtek és a jelek szerint e hét elején fejeződnek be. A tárgyalások mindvégig titkosak.

A végleges határvonalak

Kiszivárgott hírek szerint a tárgyalások bázisát a következő javaslat képezi: A határvonal kiindulási pontja Chirbát-Alin (Bet-Lechem-től 10 km.-re délnyugati irányban) — onnan nyugat- és délirányban halad Sejh-Matichur faluig, majd az országot hosszabban Bet-Dzsubinrinig, Bet-Dzsubinrinől déli irányban halad Um-Al-Dzsamdzsimon keresztül Chirbát-Al-Bédáig. Onnan 7 km távolságban Kfár-Doráig, onnan Chirbát-Kuráig, majd a 423. számú topográfiai pontig. Onnan egyenes vonalban a Dáhárjától 6

kilométer távolságra fekvő pontig majd Comorig, Jáetáig és Ejn-Gedi közeléig.

Zavaros helyzet a Senki-földjén

Minden jel arra mutat, hogy kisebb változtatások után a felek ebben a javaslatban fognak megállapodni. Az egész vidéken egyébként különleges helyzet van. Tudott dolog ugyanis, hogy nagy gazdátlan területek fekszenek ezen a vidéken. A senkiföldjén sok arab község lakosa még az elmúlt év végén visszatért házába és hozzáfogott a föld megműveléséhez. Emiatt több összeütközésre került sor ezen a vidéken és ezekkel az összeütközésekkel kapcsolatban mind a zsidók, mind az arabok többször emeltek panaszt az UNO-megbízottaknál.

Az elmúlt hónapokban a határvonalak elmosódtak és ennek következtében egészen furcsa helyzet állott elő. A rho-

Anglia fokozni akarja kereskedelmét Kelet Európával,

hogy csökkenteni tudja behozatalát a dollárterületekről

London (AFP). — A kormányhoz közlő kőrök információi szerint Nagy-britannia jelenleg egész sor kelet-európai állammal folytat gazdasági tárgyalásokat abból a célból, hogy fokozza ezekkel az országokkal kereskedelmi kapcsolatát és ilyen formán tegye lehetővé a dollárterületéről való behozatalának csökkentését. Ugyanezen körök szerint a Szovjetunióval folytatott gazdasági tárgyalások elvi megállapodáshoz vezettek és a Szovjet már a legközelebbi jövőben nagymennyiségű gabonát fog szállítani Nyugat-méretországának. Anglia ezenkívül sajtó részére is nagyszabású épület-fát akar vásárolni a szovjetzónában ipari gépek és felszerelések ellenében, amelyekre a szovjetzóna országainak iparosításuk céljából van szükségük. A Szovjet viszont bizonyos nyersanyagokat is akar vásárolni a sterlingzónában, mint gyapotot, gumit, gyapjút, jutát és cinket.

A jelenleg Londonban folyó angol-

csehszlovákiai tárgyalások ugyancsak tulajdonítottak az előkészítés stádiumán Anglia Csehszlovákiából bizonyos kézműárakat, továbbá cukrot és másodrendű gabonaműveket fog vásárolni.

A Magyarországgal folyó kereskedelmi tárgyalások szintén kielégítően haladnak előre. Anglia Magyarországtól mezőgazdasági termékeket kíván vásárolni és a megegyezés legfőbb akadályá e pillanatban az angol tulajdonban lévő magyarországi ipari üzemek nacionalizációjából fakadó követelések kérdése.

A jugoszláviával folytatott levő kereskedelmi tárgyalások ugyancsak néhány héten belül megegyezéshez fognak vezetni. Angol gazdasági szakértők szerint a Jugoszláviával tervezett kereskedelmi kapcsolat volumenje évi 300 millió fontot fog kitenni. Anglia jelentős kölcsönöket is hajlandó nyújtani Jugoszláviának. Anglia épületfát, gabonát, bizo-

dosi megállapodás értelmében — mint ismeretes — a zsidó hadseregnek vissza kell vonulnia, de a dolgok jelenlegi állása mellett, úgy látszik, az araboknak is ki kell üríteniük több falut a senkiföldjén. Az arab sajtó becslése szerint ez az akció több mint 15 ezer arabot fog érinteni. Véleményük szerint Dura, Dehajra és Jeata földjének nagyrésze zsidó fennhatóság alá fog kerülni.

Az arab lapok arról is beszámolnak, hogy többszáz alab család lakik a vidéken levő romok között. A falvak lakossága elkieseredett, attól tartanak, hogy ők is az arab háromszög sorsára fognak jutni, ami más szavakkal azt jelenti, hogy a légió stratégiai szempontok szerint állapítja meg a határvonalat és egyáltalán nem törődik a mezőgazdaság szükségleteivel és a helyi lakosság véleményével.

Az óváros ügyében is folynak a tárgyalások

A jelek szerint Izrael kormánya és Transzjordánia között a Jeruzsálemi óváros ügyében is folynak a tárgyalások. Ez abból is kiderül, hogy az arab légio parancsnoksága vonakodik kinyitni a Chárem-mecsetnél levő kaput, amely a nyugati falhoz vezet. A helyi arab lakosság követelte a kapu kinyitását, de a légio parancsnokai kijelentették, hogy a közérdek megkívánja, miszerint a kapu végleges rendezésig zárva maradjon.

Churchill nagy beszédével megindult az angol választási küzdelem

London. — Churchill volt miniszterelnök wolwerhamptoni nagy beszédével kezdetét vette az angol választási küzdelem. A konzervatív párt — mondotta Churchill — amennyiben a nemzet újra a kezébe adja a hatalmat, hatálytalanná fogja a cementgyárakat, a cukorfinomítókat és a biztosító társaságok nacionalizását. A legfontosabb követelmény az, hogy visszaállítsuk Anglia nagyságát. Ennek első feltétele, hogy visszazerezzük gazdasági függetlenségünket. Az a szándékunk, hogy megszabadítsuk a nemzetet oly gyorsan, amint lehet, a gazdasági ellenőrzéstől és a tervezésektől, amelyek ma nehezdednek rá.

Egy olyan rendszert akarunk bevezetni amely a vállalkozóknak ellenértéket ad erőfeszítéséért és lehetővé teszi, hogy a magánkezdeményezés újra betölthesse szerepét a gazdasági élet felvirágoztatásában.

Churchill élesen támadta a munkáspárt gazdaságpolitikáját és a legteljesebb tehetetlenséggel vádolta meg a kormány gazdasági szakértőit. Ez a kormány oly gigantikus méretű külföldi segítségben részesült, aminőre nincs példa a nemzetek történetében. Az utolsó négy év alatt az Egyesült Államok és Kanada közel két milliárd font segítséget adtak Angliának kölcsönök és ajándék formájában. Ez a két nagy kapitalista állam, bár mindegyiknek meg van a maga gondja, fenntartás

nélkül sietett Anglia segítségére. De a munkáspárti kormány olyan tehetetlennél és szerencsétlenül használta fel ezt a hatalmas segítséget, hogy az angol nép ugyiszlóval semmi hasznát nem látta annak.

Churchill kijelentette, hogy a választásokat hamarosan meg fogják tartani. Ezekben a választásokon az angol nemzet szembe kell nézzen történelmének legdrágább kérdésével: választania kell az egyéni szabadság, vagy pedig a zsarnoki állam elnyomása között. Ennek a választásnak az eredménye nemcsak Angliára, hanem az egész világra de főként Európára lesz nagy kihatással, arra az Európára, amely ma

nyolc nyitóléteket fog vásárolni Jugoszláviában, amivel szemben főként textil-ipari felszereléseket fog szállítani.

Lengyelországgal a közeljövőben szintén megindulnak a kereskedelmi tárgyalások. Az elmúlt héten lengyel pénzügyi delegáció érkezett Londonba Lengyelország háborús sterlingtartozásainak rendezése céljából.

Moszkva (AFP). — Min, emlékezetes, ez év június 30-án Anglia és Amerika közös jegyzéket intéztek a Szovjetunióhoz, amelyben javasolták, hogy küldjenek ki vizsgálóbizottságot azoknak a szerződésesszövegeknek az ügyében, amelyeket Anglia és Amerika véleménye szerint Magyarország, Románia és Bulgária a békeszerződések ellen elkövettek.

A Tass-ügynökség jelentése szerint a szovjetkormány ma választást az angol-amerikai jegyzékre és azt a legkategorikusabban elutasította.

történelmének egyik legkritikusabb szakaszát éli át.

Ugyancsak a szombati napon vette kezdetét a munkáspárt választási propaganda hadjárata Attlee miniszterelnök beszédével, amely éles ellentétet mutat a konzervatívok ellen. A konzervatív párt választási programjával kapcsolatban Attlee kijelentette, hogy

ez „a legbecstelenebb dokumentum, amelyet valaha olvastam.” Attlee is foglalkozott Anglia gazdasági nehézségeivel, de annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a birodalom csakhamar túltart a krízisen és újra elindul a prosperitás útján.

Megszűnt az angol dokkmunkások sztrájkja

Elhelyett vasutassztrájk fenyeget

London. — A huszonöt napja tartó londoni dokkmunkások sztrájkja amely miatt — mint ismeretes — ostromállapotot rendeltek el Angliában, pénteken véget ért. A munkások nagyobb része azonban csak hétfőn veszi fel a munkát, miután a kirakodásra kirendelt 11,000-főnyi katonaságot kinyomják a kikötőkből.

A dokkmunkások sztrájkjának megszűnésével egyidejűleg azonban egy sokkal súlyosabb sztrájk fenyegeti Angliát. 620 ezer vasúti munkás szombaton közölte George Isaacs munkaügyi miniszterrel, hogy amennyiben nem teljesítik a vasutasok követeléseit, úgy hétfőn a vasutak munkái leállítják a munkát.

AMI A PARLAMENTI TUDGÍTÁSOKBÓL KIMARADT . . .

Dr. Szné és a zsidó hitre tért keresztény esete — Miért nem vitték a frigyűdát a katonai menetben — Két munkásvezér összecsapása a Kneszetben

A végén még a költségvetési vita is érdekessé vált, sőt ugynevezett parlamenti esemény is bőven akadt az utolsó napon, amikor a pártok vezérszónokai összegezték álláspontjukat. Grabosky (Mapá) igyekezett megkönnyíteni a pénzügyminisztérium dolgát és vitába szállt az ellenzékkel, amely — véleménye szerint — túl élesen kritizálta a költségvetési javaslatot. Mint a kor mányparti szónokok általában, ő is főleg dr. Sznét szemelte ki támadásának célpontjává. „Ami dr. Szné csinál — mondotta — azt jüdsül úgy hívják hogy „schneiderchesbn” (szabó-kalkulálás).

Álmálíach, az öszfejú szefárd képviselő, aki valóban nem köteles jüdsül tudni, közbeiktáltott:

— Vuszidusz?! — és a közbeiktáltás olyan mulatságos helyzetkomikumot teremtett, hogy a tisztelt Ház tagjai oldalukat fogták és bocsánat a kifejezésért, úgy röhögtek.

— Sznének ez a kalkulációja — folytatta Grabosky — végső fokon azt jelent, be akarja szüntetni az álljót. Szné itt közbeiktáltott:

— Az álljót beszűntetéséről a ti Dobkionok beszélt Londonban. Én a kormányt akarom beszűntetni, ti pedig az álljót.

— De mert a kormányt kissé nehéz beszűntetni — replikázott Grabosky — nem marad számotokra más hátra, minthogy hamisított számokkal megtevesszék a közvéleményt.

Cházán (Mapám) és Lubjaniker (Mapá) felszólalásai jelentették a parlament eseményét a költségvetési vitában. Érdekes volt párhuzamot vonni a Kneszet és két kiváló szónoka között. Cházán a fizikai munkás robusztusságát, erejét és forradalmi szellemét szimbolizálta az emelvénye. Egyike a keveseknek, aki a mi annyira elmérgesedett pártellenitéink közepe és meg tudja tartani a színvonalat és akinek mély meggyőződéssel áthatott szavait még legádázabb ellenfelei sem szakítják febbe. Lubjaniker a hajlékony, a franciás, a főényeshumoru, csillogó szavu parlaménti debatter prototípusa. Éles replikái, szellemes jellemzése és a szavakból kicsendülő mély ideológiai meggyőződés tette beszédét élményszerűvé. Cházán nemcsak kritizált, programot is adott. Abból indult ki, hogy a bérek magassága nem eredményezett soha és sehol inflációt. Az infláció, szerint, csak akkor következhetik be, ha az állam költségvetését irreálisan építik fel, ha annak alapját nem a nemzet teremtőereje és teremtőképesége képezi. A béreszállítások szerinte, csak egy százalékkal fogják csökkenteni az ipari termékek árát. Érdemes ezért az egy százalékról a munkásságot elszegényíteni? A megoldás: a teljes autarchiára való berendezkedés. Fokozni a belföldi ipart és mezőgazdaságot. Minden idegen valutát csak a belföldi termelés fokozására fordítani. Nem baj, ha a belföldi áru drága mert annak folytonos fokozása, az oléknak a termelésbe való bekapcsolása, végül is olyan bőséget fog teremteni, ami természetesen hozza majd maga után az árak csökkenését.

Cházán meglepetésszerűen nagy elismeréssel beszélt Dov Jozsef közéleti miniszteréről. Nem a takarékosági program miatt hanem mert erélyes árelenőrzési politikájával letörte a spekulációt.

Lubjaniker kormánytámogató beszédében az volt a jellemző, hogy a „megtámadott, támadással védekezett.” Bernstein a klacionisták gazdasági szakembere — mondotta — igen kiváló ember akit ő fölötté nagyra becsül. Bernstein szeret csendesesen kritizálni, sohasem kiabál és ez igen nagy kvalitás. Végsőfokon azonban programja nem más, mint hogy korlátlan olcsó áru-behozattal tönkre tenni mindent, amit eddig egy nemzedék vérrrel és verejtékkel felépített.

Lubjaniker is Sznét szemelte ki kegyetlen élcének céltáblájául.

— Az egyik talmudtudósunk mondotta — idézte —, hogy igen üdvös dolog ha akadnak „ger cedek”-ek (zsidó hitre áttért keresztények), de vajon meghitvak-e már ilyen zsidóvá lett keresztényt a prágai rabbitszékbe?

Nagy derűtlenség támadt a Házban. Hízen mindenki tudja hogy Szné három évvel ezelőtt még a klá-cionisták képviselője volt a Szochnut vezetőségében és éles párfordulással került a polgári jobbról a szélső baloldalra. Még a Mapámban is resignáltan szokták megállapítani, hogy ez az egyébként igen kiváló és értékes jövővény — a legszélsőbb szárnyán helyezkedett el a pártban, ő a legnagyobb kommunista a Mapámban.

— Ilkó volna talán, ha dr. Szné kis türelemmel lenne — szípkázott Lubjaniker — Szokja meg előbb azt az atmoszférát, ahová olyan hirtelen beleszóppent. Ráér még arra, hogy éppen ő orvja az Izráeli munkásságot azoktól az emberektől akik 50 éve a saját példaadásukkal és országépítő munkájukkal megteremtették ezt a munkástársadalmat.”

ker — Szokja meg előbb azt az atmoszférát, ahová olyan hirtelen beleszóppent. Ráér még arra, hogy éppen ő orvja az Izráeli munkásságot azoktól az emberektől akik 50 éve a saját példaadásukkal és országépítő munkájukkal megteremtették ezt a munkástársadalmat.”

Az ingyenes tankötelezettségi törvény javaslat vitája világnézeti összecsapás volt a pártok között. A polgári jobboldal és a Chéruit egységesen tömörült az egységes állami nevelés gondolata mögé és a kormány koalícióhoz tartozó progresszív szónoka, Jizhár Hárari hatalmas szónoklatban indokolta meg, miért fog ebben a kérdésben a párt a kormány ellen szavazni. Érdekes módon az egységes nevelés mellett szónokoltak a vallásos front képviselői is, pedig úgy a Mizráchi, mint az Agudat Jiszrá élnek, saját, külön iskolahálózata van az országban és ezeket Szahár törvényjavaslata el is ismeri. A vallásos szónokok úgy gondolják egységesíteni az iskolát, hogy az állami tanterv átvegye az ő tantervüket. Guri (Mapá) rákontrázott erre a követelésre. „Mi is az egységes nevelés hívei vagyunk — mondotta — és abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy többségét képezzük a Háznak. Egyszerű dolog volna, benyújtani egy törvényjavaslatot, hogy a hivatású iskolákat tegyük állami intézetekké. Nem kételkedem benne, hogy a Mapám ebben a kérdésben együtt szavazza a Mapájával.”

Csöndes derűtlenség keletkezett, amikor Cházán és Jáari, a Mapám két vezetője fej

bőlintással közölték a szónokkal, hogy jóváhagyják ezt a feltételezést.

Végezetül iktassuk ide Reb Icse Májor Levin népjóléti miniszter szavait, aki az Agudat Jiszráelnek szószólójaként beszélt a törvényjavaslathoz.

— Vasárnap, a nagy katonai felvonulásban boldogan és repesve néztem katonáink csodaszép felvonulását, de közben a szívem fájt és feldőztem magamban azokat a bibliai történeteket, amelyek megírják, hogy az ilyen nemzeti felvonulásokon annak idején az élen vitték a frigyűdát, a mi szent tóránkat. Ahogyan a katonai felvonulásokból, úgy a tankötelezettségi javaslatból is kimarad a tóra...”

Sokféle szín keveredik, sokféle világnézet ütközik össze a zsidó parlamentben. Mégis, valahogyan egységes a kép, s nem csak a közös tető kelti fel ezt a hitet. A zsidó állam fiatal önállóságának ebben a kezdeti korszakában a rabbi keserű vallásmentő kifakadásai a baloldali radikális követeléseit a jobboldali hazafias szövőrágal és a szefárdok landsmanschaftgondjai — természetesen látszó színezetvelegben forrnak össze a Kneszetben. A zsidó nép ez, a zsidó állam népe, amely olyan elevenen forr és forrong előttünk. De az egységes kép mélyéről az ellentétek moraja egyre erősebben tör elő. Vajon sokáig fogják még tartani a jelenlegi egységet ebben a parlamentben...?

Barzlay István.

Mai vezércikkek

„HAAREC”:

Szükség van-e még kivételes állapotra?

1948 május 19-én az ideiglenes kormány kihirdette a kivételes állapotot. Akkor történt ez, amikor öt ország rendezett hadserege betört az országba és úgy Jeruzsálem, mint Tel-Aviv súlyos veszélyben forgott.

Azóta 14 hónap telt el. Az ellenséget közben megvertük a csatamezőn és az ország területéről kikergettük. Közvetlen és azonnali veszélynek nem vagyunk tehát kitéve. Valamennyi szomszédállammal fegyverszüneti megállapodásokat kötöttünk. Annál csodálatosabb, hogy a kivételes állapot, melyet nemzeti létünk legkritikusabb órájában hirdettek ki, még mindig életben van.

Pillanatra se felejtjük el, hogy a háborús helyzet még nem szűnt meg. A jelek szerint a békeszerződéseket nem fogják a közeljövőben aláírni. Ellenségeink gyakran beszélnek a „második menetről”. Ebből a szempontból valóban még mindig fennáll a kivételes állapot. De hogy lehet ezt összehasonlítani a tavalyi helyzettel, amikor nyakig benne voltunk az élet-halálküzdőben. Nagy kérdés, hogy a jelenlegi helyzet indokolja-e azokat a korlátlan rendelkezési jogokat, amelyekkel a kormányt a kritikus, sorsdöntő pillanatokban felruháztuk.

A jelen pillanatban indokolatlan az az intézkedés, amely bíróság és ítélet nélküli közigazgatási uton való letartóztatást tesz lehetővé. Ezek szerint az illetékes tiszt saját döntése és belátása szerint — anélkül, hogy ezért valakinek felelősséggel tartozna — leartóztathat hazaárulással és kémkedéssel gyanúsított egyéneket. Ezzel szemben a katonai cenzura léte indokolt. A cenzura szerepe, hogy meggátolja a katonai titkok felfedését. E téren is azonban gyökeres revízióra szorulunk és jelenlegi biztonsági helyzetünket véve alapul, kell megállapítanunk, mi az, ami katonai titoknak számít és amit hét lakat alatt kell őriznünk és mi az, amit nyugodtan lehet szellőztetni.

Egy kormány általában fájó szívvel mond le a kivételes hatáskorról, amit ráruháztak, még akkor is, ha idközben a helyzet gyökeresen megváltozott. A kormánynak azonban vigyázni kell az egyéni szabadságjogokra és a változott körülmények folytán összhangba kell hoznia ezt az állambiztonsággal. A kormánynak kerülni kell azt az ózdi felfogást, amely néha belopakodik a kormányhivatalokba. Biztonságnak kell az a rugalmasságot, amely minden helyes kormányzásnak a titka.

A lusta parlament

Parlamentünknek legfőbb hivatása, a törvényhozás terén nem nagyon kedvez a szerencse. A Kneszet nagy restanciában van és most, hogy lezárul munkásságának első szakasza, bizony nem mutatja rá sok eredményre. Ugy tünik, mintha a nyul, meg a rák versenyzésének egymással. A nyul — jelen esetben a kormány — szüntelenül ontja a parlament számára a törvényjavaslatokat, míg a törvényhozás olyan lassan mászik, mint a rák.

Ismerjük az obstrukció módszerét. Ha az ellenzék zavarni akarja a kormányt munkájában — elbeszéli az időt. Mi is eljutottunk az obstrukcióig. Így például a költségvetési javaslat számára harminc órát utaltak ki — és ebben nics benne a pénzügyminiszter előadása és nincsenek benne a kormánytagok összefogó beszédei. Az elmúlt kedden a parlament elnöksége elkészítette a pontos elszámolást és ennek során kiderült, hogy a költségvetés számára mindössze egy óra maradt még. A törvényjavaslatot áttették a pénzügyi bizottsághoz és nemsokára újból elkezdődik a végtelen, íres szalmacséplés. Közben elmult az első költségvetési negyedév és július 31-én érvényét veszti az ideiglenes költségvetés.

Ezenközben napirendre tűzték a kötelező oktatásról szóló törvényjavaslatot is. Az elnökség fogadkozott, hogy ezt a törvényt bizony tető alá hozza, de a végén nem lett semmi belőle.

Más törvények szépen várakoznak a „torban”. Így például kérte a pénzügyminiszter, adjanak neki felhatalmazást az idegen valuta ellenőrzésére. Ugyanez a helyzet a közigazgatási törvényvel, amely nélkül nem lehet megtartani az új közéleti választásokat. Hónapok óta hirdetik, hogy meg kell szüntetni a katonai bíráskodást, de hol vagyunk mi attól, hogy ez a javaslat törvényerőre emelkedjék?

A csütörtöki parlamenti ülés végén

Igen — könnyű nevetni

az ing rövid SIVA-mosás után erősnek és frissnek érzi magát, olyan könnyedén és gyorsan mos-ták ki habfehérre dörzsölés nélkül

SIVA

a szappanmentes mosószer

Kizárólagos képviselő
NURIT CO. LTD.

Békehadsereggé alakul át Izrael fegyveres ereje

Megkezdődött a hadsereg átszervezési munkája.

A Szíriával kötött fegyverszüneti megállapodás új feladatok elé állítja az izráeli hadsereget, ost, hogy negyedik és egyben utolsó szomszédunkkal is fegyverszüneti megállapodást kötöttünk, hadseregünket át kell szervezni: állandó jellegű békehadserggé kell az átalakítanunk.

Mindaddig, amíg a Szíriával való tárgyalások folytak és Izrael állama hadállapotban volt az egyik arab állammal, nem hajtották végre az alapvető változásokat, amelyek hónapokkal ezelőtt elvben elhatározták. Most azonban a fegyverszüneti egyezmény aláírása után hozzá lehet fogni a program végrehajtásához.

Mint ismeretes, a parlament honvédelmi bizottsága jóváhagyta azt a tervet, amely a hadseregnek a békeszínvonalra való áttérését szabályozza. Az átmenet elkerülhetetlen minden állam részére, amely háborús állapotból megy át a békebeli állapotba. Az adminisztratív módszerek megváltoztatásával más természetű intézkedések is életbelépnak. Így például bevezetik a tényleges szolgálatra jelentkezett katonák és tiszték békebeli fizetését. Ugyanakkor megállapítják a további rangfokozatokat is, hogy az izráeli hadsereg azonos fokon álljon a világ többi haderőivel. Ez az intézkedés sokban megkönnyíti a hadsereg-szervezési munkáját is.

A hadsereg újászervezésében kifejezésre jutnak a hadügyminiszter és a vezérkari főnök nézetel. Szerintük ugyanis hadseregünk még nem érte el a rendezett hadsereg fokát.

Azok a katonai szakértők akik eddig a vezérkarban mint tanácsadók működtek, ezután a különböző parancsnokságokban fognak szolgálatot teljesíteni.

Az átmeneti időszakban tanfolyamokat

szerveznek tisztáit átképzésre. Ezek a tisztetek főleg katonai adminisztrációban, vezetésben, hadseregélelmészésben és más katonai kérdésekben fogják tökéletesíteni tudásukat. Főleg olyan problémák megoldásában nyerne magasabbrendű kiképzést, amelyek nagy katonai egységeknek nagyki-terjedésű területek fölött való bevetését teszi lehetővé.

A hadsereg átszervezésével egyidejűleg lehetőséget ad a hadsereg hivatásos katonáinak, hogy folytassák tanulmányaikat, hogy bővítsék ismereteiket, miközben további és fokozott felelősséget vállalnak magukra.

A vezérkar mindent elkövet annak érdekében, hogy tehetséges, fiatal erőket vonzzon a hadsereg számára. Az utóbbi időben leromlott a polgári munkapiac helyzete és ennek révén többen akarják a katonai hivatást választani, ezzel szemben a technikai szakemberek vissza akarnak térni a polgári életbe. A vezérkarnak éppen ez okoz gondot, mert a hadseregnek elsősorban technikai szakemberekre van szüksége.

KFAR LIDICE (EL KUBAB)
DOAR RAMLEH

Felhívás! F. hó 24-én, vasárnap este 7 órakor tartjuk meg közgyűlésünket, amelyen mindenki, aki eddig velünk kapcsolatban volt és faluközösségünk tagja kíván lenni, köteles megjelenni. (A meg nem jelenést negatív állásfoglalásnak tekintjük). Közlekedés: Tachana Merkazitól, Kibuc Gezeri autóbusszal. Indul reggel 6 és délután 4 órakor.

E hirdetésny nem vonatkozik az e héten érkezettekre.

Sprinzak elnök rájlesztett a parlamentre. Ha a parlament nem fog sietni — mondotta Sprinzak elnök — kénytelenek leszünk lefújni a nyári szabadságot. Sprinzak, aki mindig jó szóval, viccel és mosollyal intőzi el a bonyodalmakat, ez alkalommal haragos volt, úgy beszélt, mint a tanár, aki megrója az osztályt. De ez nem elég. A mi törvényhozó intézményünk több gondot és figyelmet igényel. A javaslat első és legfőbb feltétele, hogy lássa be és ismerje el a betegség létezését.

„AL HAMISMAR”:

A sztrájkok után

A keddi sztrájkok élénk beszéd tárgyát képezik egy a sajtóban, mint a közönség körében. Fájdalommal kell megállapítanunk, hogy nemcsak a jobboldali és polgári sajtó, de a Híztadrut tulajdonát képező Davar is gyűlölködő, könnyelmű magatartást tanúsít a munkásság szenvedéseivel szemben. Ha nem történik változás és a Mapáj ezt a vonalat fogja rákényszeríteni a Híztadrutra, — a Híztadrut és vele együtt az egész munkássztrájt súlyos megpróbáltatás előtt áll.

A sztrájk kitörésekor üzembehelyezték az „információs” gépezetet és közölték a lapokkal: A sztrájkoló munkások száma nem érte el a kétezeret sem. Pecuhükre azonban az egyik polgári lap, a Maariv, amelyet igazán nem lehet azzal vádolni, hogy túlságosan ronkszenvezne a Mapámmal, megírta, hogy több mint négyezer munkás sztrájkolt.

A hamis információ még hozzáteszi: „A sztrájkokat a Mapám szervezte.” — Majd azután: „A Mapám mosakszik és kijelenti hogy semmi köze a sztrájkhoz.” Az igazság, persze, más. A sztrájkot nem a Mapám szervezte, mert ha a Mapám szervezte volna ezt a sztrájkot, sokkal nagyobb munkástömegeket mozgatót volna meg. A Mapám nem mosakszik, a Mapám kijelentette, hogy nem szervezte meg a sztrájkot, ugyanakkor azonban minden rokonszenve azok a munkások, akik küzdenek a követeléseikért. A Mapám a munkások eljárásában, az önfegyelmében, az akarataiban, hogy a kormányt és az intézményeket kellő időben óvják a veszélyes uttól — ismételtük, a Mapám mindebben mély felelősségérzést lát. Ez a munkások felelőssége a Híztadrut iránt és felelősség az állam iránt.

Ha a Mapáj emberei változatlanul a megkezdett uton fognak haladni, ennek az eljárásnak nagyon szomorú következményei lesznek. Hát létezik az, hogy azok az emberek, akik a Híztadrut vezetőségében ülnek és a Híztadrut sorsát intézik — hogy bennük ne legyen annyi felelősségérzés, amennyi az egyszerű sorkatonákban, a kikötőmunkásokban, az építőmunkásokban és a gyárimumkásokban?

STERN KÁVÉ

legzamatósabb minőségű,
naponta friss pörkölés

Tel-Aviv, Hacarmel 11

ELADÓ UJ HOLMIK:

1 darab MUNDLOS márkájú univerzál kombinált varrógép, amely endliz, híméz, gomblyukat köt stb., két darab finom pehelypaplan, 12 kiló Ia pehely és 4 párna színes damaszt ágynemű, crepszatin hálóingek és kombinék. Erdekldödni GUTTMANN jégszekrény üzletben Tel-Aviv, Ehrlinger utca 2., Tachana Merkazitnál.

A POALE MIZRACHI

megörzi függetlenségét a Híztadruttal szemben

New-York (STA). Z. Sárágáj, a Poél Mizráchi egyik vezére, aki most indul vissza Newyorkból Izraelbe, nyilatkozott a Poalé Mizráchi választásainak eredményeiről. „A választások eredményei világosan mutatják — mondotta —, hogy a vallásos cionista munkásmozgalom teljesen független álláspontot foglal el a Híztadruttal szemben, nemcsak vallási, hanem szociális és gazdasági kérdésekben is. Ezek az eredmények bizonyos mértékben befolyásolni fogják a Mizráchi világkonferenciájának Jeruzsálemben, augusztusban összeülő tanácskozásait is. A Poalé Mizráchinak nem lesz kifogása a Mizráchi régi törekvésének megvalósítása ellen, hogy önálló világszervezetet létesítsen. Ugyanakkor azonban a Poalé Mizráchi továbbra is hajlandó lesz együttműködni a Mizráchival, a lehetőség hátárain belül és azzal az egyetlen feltétellel, hogy senkinek jogosult, még a Mizráchi sem arra, hogy akadályokat gördítsen a Poalé Mizráchinak az egész világon és így az Egyesült Államokban való szervekedése elé.

Nem ismerték el a Magen David Adom jelvényét

Egy szavazattal bukott meg a felvételi javaslat

Genf (STA). — A nemzetközi Vörös Kereszt diplomáciai konferenciáján 22 szavazattal 21 ellenében elvetették Izraelnek azt a javaslatát, hogy a Magen David Adom-ot, mint hivatalos Vörös Kereszt jelvényt elismerjék. Hét delegátus tartózkodott a szavazástól.

A Vörös Kereszt konferenciájának ez a határozata azért meglepő, mert amikor Izrael megbízottjai a javaslatot felvetették azzal indokolták álláspontjukat, hogy mindazon országok, amelyek hivatalos valóságuk miatt nem használhatják a kereszt

jelét, megkapták a jogot arra, hogy saját jelvényüket használják. Így külön jelvényt engedélyeztek a muzulmán vallású államoknak, a hinduknak és a perzsáknak. A muzulmánok jele a vörös félhold és a perzsáké „nap és oroszlán”. A Vörös Kereszt konferencián csak egy szavazattal utasították el Izrael kérését, amelynek elfogadása fontos lett volna számunkra, mert a Vörös Kereszt nemzetközi elismerése biztosítaná a Magen David Adom jelvényt ellátott betegkocsikat ellenséges támadások esetén.

Németországi toratekercekkkel és kegszerekkel szerelik fel az új zsinagógákat Izraelben

New-York (STA). — Az izraeli vallásügyi miniszter kérésére a Zsidó Világkongresszus nagybömbnyiségű toratekerceket és más kegszert juttat el az újonnan épült és berendezett izraeli zsinagógák számára. Ezeket a kegszereket a németországi Offenbachban őrzik különleges raktárakban. Dr. Wolf, a Zsidó

Világkongresszus képviselője foglalkozik az ügy technikai keresztülvitelével. Elhatározták, hogy a kegszerek nagyrészt szétosztják a legutóbbi 18 hónapban felállított 59 új izraeli zsinagóga között. A kegszerek szétosztását a vallásügyi minisztérium fogja végezni.

Az Economist szerint elmúlt a nagy alijja-láz

London (STA). — Az Economist szerint „félhivatalos megkönnyebbülési sóhaj” hallatszott Tel-Avivban, annak hatása alatt, hogy júliusban lényegesen csökkent a bevándorlók száma Izraelbe. Tény — írja a lap — hogy a nagy alijja-láz már elmúlt. Az alijja csak a muzulmán országokban tartja transzban a zsi-

dókat. A félévek és a ráutaltak már kivándoroltak. A szünetben — ha a jelenlegi tizenkétezer havi alijját szünetnek lehet egyáltalán nevezni — lehetőség lesz arra, hogy a Marseille melletti átmenő táborokban alaposabban kiképezék az északafrikai előjelölteket.

A legújabb kairói kacsa:

Zsidó katonatisztek arab kommunista agitátorokat képeznek ki?

Illetékes zsidó vélemény szerint a hír nem egyéb, mint az „Ezeregyéjszaka” újabb meséje

Az Associated Press jelenti Kairóból, hogy az egyiptomi hadsereg letartóztatott Gázában 33 palesztinai menekültet kommunista tevékenység miatt. A letartóztatottak kijelentették, hogy a kibucukban levő propagandaanyagot Tel-Avivból kapták. Ugyancsak kijelentették, hogy utasításokat a zsidó hadsereg három kommunista tisztjétől kapták. A kommunista tiszt két kommunista kibucban propagandaközpontot rendeztek be az arab menekültek között folytatandó propaganda-munka céljából.

Ezzel a hírrel kapcsolatban az izraeli UNO-delegáció szóvivője kijelentette Newyorkban, hogy az „Associated Press” közleménye nem egyéb, mint üres fecsegés és újabb fejezete az Ezeregyéjszaka meséinek.

Méir Willner kommunista képviselő ugyancsak nyilatkozott az Associated Press ter-avivi munkatársa előtt. Egyáltalán nincs tudomásom arról az együttműködésről — mondotta Willner — amely állítólag zsidó kommunista és arab menekültek között fennállna. Izraelben nincsenek kommunista kibucok, bár különböző kibucoknak vannak kommunista tagjai. Nem hiszi, hogy azokat a kommunista brosurákat és újságokat, amelyeket az egyiptomi hatóságok elkoboztak, Tel-Avivban nyomtatták volna, tekintve, hogy Tel-Avivban nincs arab nyomda és a jaffai arab nyomda nem dolgozik a kommunista párt számára. Az izraeli kommunista arabnyelvű újságját Haifán nyomtatták.

A tudósító kérdést intézett a zsidó hadsereg szóvivőjéhez is és megkérdezte, mi a véleménye arról a hírről, hogy három izraeli katonatiszt folytatja a Gázavidéki arab menekültek között a kommunista propagandát és hogy ezek a tiszték néhányszor titokban bementek a gázai körzetbe, hogy az arab kommunista agitátorokkal találkozzanak. A hadsereg szóvivője kijelentette, technikailag lehetlenség, hogy egy izraeli tiszt át lépje a vonalakat anélkül, hogy az illetékesek

erről tudomást szerezzenek és anélkül, külső, hogy az illető tiszt felelősségeiért ne számolna be. Hozzáfűzte, hogy Beérot Jicchák-kibuc a Poel Hamizráchihoz tartozik, míg a Migdalhoz legközelebb levő kibuc, Nicanim, a klálcionisták alapítása és ezeket egyáltalán gyanúsítani sem lehet azzal, hogy rokonszenveznek a kommunistákkal.

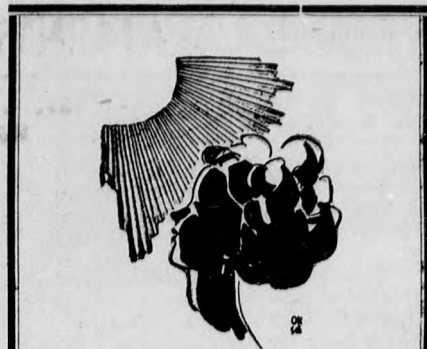
A kormány nem hajlandó

önálló közjogi státust adni az amerikai cionista szervezetnek Izraelben

Sikertelenül végződtek Ben Gurion és Dániel Frisch tárgyalásai.

Dániel Frisch, az amerikai cionista szervezet elnöke, háromhetes izraeli tartózkodás után visszautazott Amerikába. Frisch látogatásával kapcsolatban a Jediot Achronot című estillap érdekes információkat közöl. A lap szerint Frisch azt a javaslatot tette a zsidó kormánynak, hogy adjon az amerikai cionista szervezet számára chartert, vagyis speciális közjogi státust, aminek ellenében az amerikai cionisták magukra vállalják a zsidó függetlenségi háború valamennyi sebesültjének, rokkantjának, árvaifjának és özvegyének a gondozását. Ez a charter évi többmillió dollár behozatallát és investálását tenné lehetővé Dániel Frisch a tárgyalás során hajlandó volt átnyújtani az első egymillió dollár-értékes csekket, amely elegendő lett volna ahhoz, hogy néhány száz ágyval növeljék az izraeli kórházak befogadóképességét. A kormány azonban visszautasította az amerikai cionisták javaslatát.

A lap úgy tudja, hogy a Dániel Frisch tiszteletére rendezett bucsuvasorán a vendég nyilvánosságra akarta hozni a Ben Gurion miniszterelnökkel folytatott tárgyalások részleteit. Frisch úgy vélte,

Ilyen szépen még soha nem volt megfésülve...

bár az Ön túlságosan száraz haja sok munkát adott. Az új csodás

különleges shampoo száraz haj részére, — egyik fejmosástól a másikig jó tartást ad a frizúrának és a haját hajlékonyá, puhává és fénylővé teszi...

Kizárólagos képviselő: NURIT CO. LTD.

— Az amerikai cionista szervezetek megünneplik Max Nordau 100 éves születésnapját. New-Yorkból jelentik: Az amerikai cionista szervezet 700 helycsoportján július 29-én emlék-ünnepségeket rendeznek Max Nordau születésének 100 éves évfordulóján július 29-én.

— Megindult az embercsempészás a külföldre. A Chéru jelentése szerint titkos szervezet foglalkozik embereknek az országból való kiszöktetésével. A szervezet különböző hajók alkalmazottaival áll összeköttetésben és egy-egy személy kiszöktetése 60 fontba kerül. A lap szerint az új olék bizonyos százaléka a munkanélküliség és a kilita nehézségei miatt hajlandó visszatérni előző lakhelyére. Minthogy a legális kiutazás szinte leküzdhetetlen akadályokba ütközik, az új olék közül sokan megpróbálják illegális uton elhagyni az országot. A kereslet megteremtette a csempészetnek ezt az új ágazatát, a szervezet könyörtelenül kizsákmányolja klienseit. A legfőbb nehézség ugyan is abban áll hogy a „visszatérő” nem viheti magával legszemélyesebb ingóságait sem. Ezért csak nincstelen és családnélküli fiatal emberek igyekeznek csempészetten elhagyni az országot. Erre vallanak az utóbbi esetek amikor a kikötőben horgonyzó idegen hajókban elfogták az illegális utasokat.

A kormány nem hajlandó önálló közjogi státust adni az amerikai cionista szervezetnek Izraelben

hogy Izraelből való távozása előtt — az izraeli kormány és az amerikai cionista szervezet közötti viszony rendezése céljából — feltétlenül nyilvánosságra kell hoznia az egész kérdéskomplexumot. Az utolsó pillanatban azonban lemondott erről a szándékáról és elutazott az országból anélkül, hogy fényt derített volna erre az érdekes fejzeire. Frisch küldött ugyan egy szívélyeshangu bucsutáviratot Ben-Gurion miniszterelnöknek, ez a távirat azonban nem tükrözte vissza a sikertelen kísérleteket.

A Ben-Gurionnal való tárgyalás a késő éjfélutáni órákig tartott és igen barátságos légkörben folyt le. Bucsuzásul Ben-Gurion miniszterelnök sajátkezű dedikációjával ellátott fényképét ajándékozta Frischnek. Beavatott körökben az volt a benyomás, hogy Frisch a charterrel a zsebében utazik vissza Amerikába. Az utolsó pillanatban azonban elutasított választ kapott. Beavatott körök úgy tudják, hogy Golda Méirsohn Amerikából való visszatérése után változtatta meg a kormány az amerikai cionista szervezettel szembeni álláspontját.

A káddismondó igazságot keres

Nem mindennapi érdekességű perben kell ítéletet mondania Szo tel-avivi járásbíró-nak. A per tárgya — a káddismondás.

Slomo Ivnir tel-avivi Rotschild Blvd. 83 szám alatti lakos, aki a bírósághoz benyújtott kereset szerint — hivatásos káddismondó, pert indított Slomo Wurzmann tel-avivi, Bialk-u. 28 szám alatti lakos ellen.

A per előzményéhez tartozik, hogy Wurzmann aki a tel-avivi adóhivatal tisztviselője „felfogadta” Ivnirt, hogy elhunyt édesapja után a grász év ideje alatt káddist mondjon. A felek havi 3 fontban állapodtak meg. Ivnir teljesítette a vállalt kötelezettséget, szorgalmasan mondogatta a káddist ezzel szemben Wurzmann mindössze 12 és fél fontot fizetett neki. Ivnir most jogosan követeli az elmaradt különbözetet — 23 és fél fontot.

A felperes járandóságán kívül követeli a törvényes kamatot, a perköltséget és az ügyvédi honorárium megtérítését.

Ezzel a hírrel kapcsolatban el kell mondanunk a felvidéki sámesz esetét.

A rabbinátus börtöt rendelt el. Nem rendes börtől volt szó, mert azt nem kell elrendelni, az benne van a kalendáriumban, hanem valamelyes gezerával kapcsolatos időszéri börtől volt szó. Több módos „bájbosz” úgy vélte, hogy helyesebb megválni a börtöt és ezért külön-külön megállapodtak a sámeszrel a börtöt átruházására vonatkozólag. A megállapodás szerint a bájbosz fizet 18 krajcárt („chaj”) az élet két betűje, számértékben 18) — és a sámesz börtől.

Történt pedig, hogy a bört napján az egyik bájbosz, aki szintén megváltotta börtjét benyitott a sámesz lakásába. A mi vékon, cingár sámeszünk (mert hogyan is nézhetne ki egy békebeli, felvidéki sámesz) egy tekintélyes libacomball küzködött. A derék hitközségi tag magából ki kelte ordította:

— Mit művelsz jó ember? Hiszen váltaltad, hogy ma értem börtölni fogsz!

— Igaz — vallotta be a sámesz, — váltaltam. Sőt, rajtad kívül még más 28 hitközségi tagnak is váltaltam a börtjét. De beláthatod, ha rem eszem, honnan lesz erőm annyit emberért börtölni...?

— Bevin angol külügyminiszter megkezdte nyári szabadságát. Bevin angol külügyminiszter szombaton délelőtt felesége kíséretében Párisba érkezett. Bevin udvariassági látogatást tett a francia külügyminisztériumban majd meglátogatta a párisi angol követéséget. A délutáni órákban autóján továbbfolytatta útját a genfi tó franciaországi partján fekvő Evian felé, ahol nyári szabadságát fogja eltölteni. Bevin szabadsága ideje alatt Attlee miniszterelnök helyettesíti a külügyminisztériumban.

— Szabadiábra helyezték az egy évre ítélt Fischl kapitányt. Az Uj Kelet beszámolt annakidején Jozsef Fischl kapitány peréről, akit a katonai bíróság három arab hadifogoly felővetéséért egyévi fogházra ítélte. A legfelső bíróság foglalkozott most Fischl kapitány ügyével és az ítéletet formai okokból megsemmisítette. A legfelső bíróság döntése szerint igaz ugyan, hogy Fischl a büntetést tényleges katonai szolgálat teljesítése közben követte el, viszont leszerelés után vonták felelősségre. A bíróság megállapítja, hogy az ítékezés idején a vádolt nem volt a hadsereg kötelékében és ezért a büntetést megsemmisíti és elrendeli Fischl kapitány azonnali szabadiábra helyezését. Jogszközkörökben a legfelső bíróság döntése nagy érdeklődést keltett. Kijelentik, hogy a legfelső bíróság döntésének elvi jelentősége van különösen Iszer Beeri tartalékos alezredes bünperével kapcsolatban.

— Nicosh—Tel-Aviv 3:3 (3:0). A tel-avivi Makkabea sporttelepén haterzer néző jelenlétben folyt le a ciprusi főváros válogatott football csapatának mérkőzése a tel-avivi válogatottal. A hevesiramu és izgalmas játék nem mutatott különösebb nívót. A tel-avivi csapat a játék nagyobb részében fölényben volt, de a második félidőben a védelem gyengesége miatt a vendégeknek sikerült kiegyenlítenők. A tel-avivi csapat góljait Studiansky (2) és Marimovits lötték. A ciprusi csapat még két mérkőzést játszik az országban.

— A Szolél Boneh német árukat vásárol. A Jom-Jom írja: Annak ellenére, hogy a kormány elvben elhatározta, miszerint nem fog kereskedelmi kapcsolatokat fenntartani Németországgal, a Szolél-Boneh nevű hisztruti vállalat nemrégén nagymennyiségű német árut vásárolt. Az áru egyrészt — vasaru és csövek — már fel is ajánlotta ügynökei után a helyi cégeknek, anélkül, hogy letagadta volna az áru eredetét. Az importellenőrző hatóságok eddig elvből elutasítottak minden német áruva vonatkozó behozatali kérvényt. Annál furcsább, hogy a Szolél-Boneh kért és kapott német áru behozatalára engedélyt.

20 évi kényszermunkára ítélték Abetz volt párisi náci-követet

Páris. — Tizenkét napig tartó föltárgyalás után a párisi katonai törvényszék ítéletet hozott Otto Abetz egykori náci-nagykövet ügyében. A bíróság háborusbűnösnek mondotta ki Abetzet és husz-évi kényszermunkára ítélte.

Paul Selicoteau ügyész vádbeszédeben huszéves kényszermunkát kért a bíróságtól Abetz számára. Nem hiszem — mondotta az ügyész — hogy katonai okok szöltk amellet, hogy elrabolják a zsidó mőtárgyakat. Az ügyész hiteles okiratot olvasott fel, amelyből kiderül, hogy egy Loubhar nevű vichy-i tisztviselő kérte Abetzet, járuljon hozzá 40.000 francia zsidónak Auschwitzba való deportálásához. Abetz hozzájárult a kéréshez, csak azt köthette ki, hogy előbb deportálják a külföldi zsidókat, „mert ez kitűnő propa-

gandaeszköz” és csak azután vegyék sorra a franciaországi zsidókat.

Az utolsó szó jogán Abetz védője szólalt fel, aki azt mondta: „Védencem szabadságát és életét kockáztatta azért, hogy megmentse a francia népet, amelyet szíve egész melegével szeretett és ezt az embert azzal vádolják, hogy gyilkosságokban vett részt, hogy tömegek deportálását rendelte el és embereknek sok szenvedést és fájdalmat okozott.”

A védő szentimentális beszéde egyáltalán nem hatott a bíróságra. Ott feküdt az asztalon a 64-oldalal vádirat, amelynek elkészítése teljes három esztendővet igénybe. Abetzet — mint már ismertes — már 1945-ben tartóztatták le. Hamis név alatt bujkált egy schwartzenwaldi szanatóriumban, ahol tüdőbetegnek adta ki magát.

Ez év végéig állandó lakáshoz jut minden uj olé

— jelentette ki Berl Locker a Szochnut elnöke

— Szombaton délelőtt a tel-avivi Eszter moziban Berl Locker, a Szochnut végrehajtóbizottságának elnöke beszédet tartott az alijá problémáiról. Berl Locker kijelen-

tette, hogy az év végéig állandó lakásokban fogják elhelyezni az olétáborok összes lakóit. A Szochnut kiadásai ebben az évben el fogják érni az 50 millió fontot.

A Mapaj uj ligát alakít a Szovjettel való barátság ápolására

A Szovjetországgal való kapcsolatok ápolására létesült liga pénteken és szombaton tartotta meg vezetőségválasztó gyűlését Tel-Avivban. A konferenciáról ezúttal távolmaradtak a Mapaj megbízottai, mert a párt néhány nappal a választások előtt kilépett a ligából. A Mapaj ezt a lépését azzal indokolta hogy a Mapam, politikai fóruma változtatta át ezt az intézményt, amelynek eredeti célja az volt, hogy gazdasági és politikai kapcsolatokat teremtsen Izrael és a Szovjet munkásság között. A pénteki megnyitó ülés szónokai Cisleng, Cházán (Mapam) és Willmer (kommunista) képviselők voltak. A szombati tényleges tárgyalásokon 37 tagu országos vezetőséget választottak meg, amelyek tagjai a Mapamból és az izraeli kommunista pártból kerültek ki.

...A Mapaj a hét folyamán országos konferenciát hív össze a ligában eddig tevékenykedett tagjaiból és ezen el fogják ha-

tározni egy külön szervezetnek a megalakítását.

A kormány sajtóirodája jelenti: A külügyminisztérium üdvözlését küldte a Szovjetországgal való kapcsolatok ápolására alakult liga összes delegátusainak, valamint a szovjetkövetéség kiküldöttjeinek, akik a liga konferenciáját megíztelték részvételükkel. A kormány értékelte azt a nagy megértést, amelyet a Szovjet állam mutatott függetlenségi törekvéseink iránt és azt a segítséget, amelyben részesített bennünket az UNO-ban és közelmünk minden szakaszában — mondja a kormány üdvözlő levele. A kormány nagyra becsüli a jó kapcsolatokat, a kölcsönös megértést, és a barátságot a két állam között és üdvözöl minden olyan kísérletet, amely ezeknek a kapcsolatoknak kifejlesztésére és elmélyítésére irányul. A kormány reméli, hogy sikerülni fog ebben a munkában egyesíteni a jisiv minden rétegét.

A romániai hitközségek konferenciája hozzájárult az egységes hitközségi szervezet felállításához

Bukarest, (STA). A romániai szefárd, askenázi és orthodox hitközségek képviselői és rabbikara együttes konferenciát tartott Bukarestben, hogy meg tárgyalják az új hitközségi törvény végrehajtási módozatait.

Az egynapos vita után elfogadott határozat az elismerés hangján emlékezik meg a jelenlegi rendszerről, amely „biztosítja a lelkiismereti szabadságot és az egyenjogokat minden polgárszámára, úgy, ahogy azt az ország alkotmányába beiktatták.” A határozat kimondja továbbá hogy a zsidók első feladata küzdeni az ország békejéért és a szocializmusért. A határozat javasolja az egységes zsidó hitközségi szervezet felállítását, amely magában foglalja az országban levő összes hitközségeket. A határozat azzal az ígérettel fejeződik be, hogy a hitközségek a maguk részéről igyekezni fognak szorosabb együttműködést teremteni a zsidó demokrata tanáccsal.

Lebowitz, a zsidó hitközségek federációjának föttkára beszámolt a federáció működéséről és közölte, hogy az elmúlt évben 13 ezer zsidó munkanélkülit juttattak munkához. 81 átképző kurzuson 2416 felnőtt nyert szakmai kiképzést. Az iparisoklában pedig 2770 gyermek kapott ipari oktatást.

A cionisták — mondotta Lebowitz — kísérletet tettek arra hogy az iparisoklák alijá-célokát szolgáló hachsara-központokká alakítsák át. Ez a kísérlet azonban nem sikerült. A tanítók és a tanítványok ébersége sikeresen megelűsítette a cionista terveket.

A zsidó munkanélküliek produktivizálásának legfőbb akadályai az, hogy vonakodnak elköltözni lakóhelyükről és átmenni más helyekre, ahol számukra kedvezőbbek a munka lehetőségek. Másik oka pedig — fejezi be Lebowitz jelentését — hogy a zsidók általában nem hajlamosak kétkézi munkára.

ÉLETBELÉPTÉK AZ UJ, LESZÁLLITOTT MUNKABÉREK

Pénteken az iparivállalatok már az új bérmegállapodás alapján fizették ki a munkásokat. Semmiféle komoly ellenkezés nem mutatkozott a munkásság részéről és a helyüzemitanácsok többnyire hozzájárulásukat adták ahhoz, hogy a munkások felvegyék a fizetésüket. Egyes helyeken a helyi üzemitanácsok közölték a munkaadókkal, hogy fenntartással fogadják el a leszállított béreket, míg az illetékes munkásszervezetek ebben a kérdésben végső határozatot nem hoznak. Egyes üzemek külön megegyezéseket létesítettek munkásaikkal és nem az új bérskálának megfelelő arányban szállították le a béreket. Ilyen megegyezés jött létre számos olyan vállalatnál, ahol a bérfizetések nem mindig a gyáriparosok

és a Hisztadrut közötti megállapodások alapján történek.

A Mapamhoz tartozó helyi üzemitanácsok tagjai és a párt szakszervezeti szakemberei szombaton délelőtt ülést tartottak. Jelen voltak a Mapamnak a Hisztadrut országos vezetőségében, valamint a tel-avivi munkástanács titkárságában működő tagjai, akik részletesen beszámoltak azokról a tárgyalásokról, amelyek az elmúlt héten a Mapaj és a Mapam szakszervezeti vezetői között a bérek kérdésében folytak. Ezeknek a tárgyalásoknak a következőjében, mint ismertes a Hisztadrut vezetőségének csütörtökre összehívott ülését nem is tartották meg.

Az Uj Kelet munkatársának megbíz-

ható körökből származó értesülése szerint; a két párt között olyan megegyezésre van kilátás, amely egyrészt lehetővé teszi, hogy a mult hét keddjén kitört úgynevezett „vad” sztrájkok; a Hisztadrut ne ítélje el, másrészt pedig a Hisztadrut illetékes intézményeinek megbízottáiból bizottságot fognak kiküldeni, amely felülfogja vizsgálni az árandexet és az ellene felhozott kifogásokat. A Mapaj részéről bizonyos hajlandóság mutatkozik arra, hogy ezt az engedelményt megtegyék, mert egyrészt a Mapajhoz tartozó munkásság körében is kifogásolják a munkabérek leszállítását, másrészt pedig ennek a megegyezésnek a jövőbeni pártkapcsolatokra is befolyása lehet.

Lehet, hogy a Hisztadrut hozzájárulásával munkakonfliktus fog kitörni a Me-si Sachs textilüzemeiben. A vállalat tulajdonosai ugyanis azt állítják, hogy ök eddig magasabb drágasági pótlékokat adtak a munkásaiknek, mint ahogyan azt az országos kollektív szerződés előírta és most le akarnak szállni a munkabérekkel az országosan elfogadott bérszínvonalra. Ezért nemcsak 2,250 fonttal, hanem ennél nagyobb összeggel akarják a munkabéreket leszállítani. Az üzemi bizottság nem fogadta el az igazgatóság érvelését és a Hisztadrut vezetőségéhez fordult, amely a legközelebbi ülésén tárgyal e kérdésben és nem lehetetlen, hogy támogatni fogja a munkások követelését.

* Dr Vigh Kálmán orvos, Haifan, Jerusolaim u. 21, új telefonszáma 3171.

— Aljiják a lengyel hadsereg förrábjá. Varsóból jelentik: Ábrahám Kahan rabbi a lengyel hadsereg förrábjá és a hitközségek szövetségének elnöke augusztus hónapban aljiják. Kavana rabbi 12 árva gyermeket hoz magával Izraelbe.

APRÓHIRDETÉSEK

TEMPO gyermekkocsi minden kivételben készül. Eladás, vétel, javítás, csere. Tel-Aviv, Hasomer u. 6.

UJ OLEK FIGYELMEBE! Ismét 500 új könyv érkezett! Nagy választék szépirodalmi és tudományos könyvekben. Uj és használt könyvek olcsó kiürsítése. Vesszünk jó árban modern könyveket. Iratkozzék meg ma a Daat könyvtárhoz. A „Daat” Izrael legnagyobb könyvtára. — „DAAT” Magyar Kölcshonkönyvtár, Tel. Aviv, Rotschild Blv. 86.

KI TUD RÖLÜK? Rosenbaum Józsefet Lipót, Belát, Andort Kisvárdáról kereshük, akit 1944 július 4-én Auschwitzba deportáltak és jelenleg az USA-ban tartózkodik. Címet kéri leadni Baranyainal, Haifa, Bilu 13.

BUTORT legelőnyösebben vehet, cserélhet, eladhat Grünfeld Testvérek-nél, Tel-Aviv, Jochanan Haszandiar 18 (Schenkin-saroknál.) Ugyanott butorok átpoliturozását is vállaljuk.

ELADÓ UJ HOLMIK: 1 darab Mundlos márkájú univerzál kombinált varrógép, amely endliz, himez, gombluykat két stb két darab finom pehelypaplan, 12 kiló Ia pehely és 4 párna, szines damaszt ágynemű, crepszajin hálóingek és kombinék. Erdelklóndi Guttmann jégsek rény üzletben, T. A. Ehrlinger u. 2. — Tachana Merkazitnál.

OLAJEGÖK, ventilátorok, exhaustorok, ipari kemencék építése, gózkazánok, száritóberendezések, Block, Standard, Carmi, T. A. Gat Rimon u. 5, bejárát: Jaffa Road 17. Telefonon 52.13.

JERUZSÁLEMI szochnuti szobát fűrdő szobahasználattal elcserélnék haifai szobáért. „Lavan” jelige, Uj Kelet — Haifa Schapira utca 13.

VIZSGAZOTT SOFFÖR, szerelő, azonnal állást keres. Cim Beck órásnál, — Tel-Aviv, Allenby 90, (Kashinál)

SÖRGÖSEN JELENTKEZZEN Katz Jichok agudista, ki sógornómmel, Mencer Helénnel Salzburgban együtt volt és július 2. vagy 3-án Bariból hajóval Izraelbe indult. — Klein Mose, Caffe San Remo, Affula.

EXPRESS ANGOL-FRANCIA tanítás kezdőknek, haladóknak. Kurzusok, Haifa Shderot Hacarmel 27. Német kolónia.

ELÖNYOMÁSI SABLONOK, terítő-, ágynemű-, monogram-, bluz- és gyermekruhamináltak. Sablonszuro üzem. Feszték van. — Ilona Steiner, Haifa, Próféta ut 11. szám.

HAIFAI MEGBIZOTTUNK: Grünberger Arnold, Schapira 13. Tel. 25.94, már felvesz előfizetéseket házhosszallítással — Haifán és környékén, a Karmelen és Achurára is.

Nyomatott az Uj Kelet nyomdájában, Tel-Aviv, Schlesinger u. 9.